INTEGRARE EUROPEANĂ
Metode şi Analiză Economică

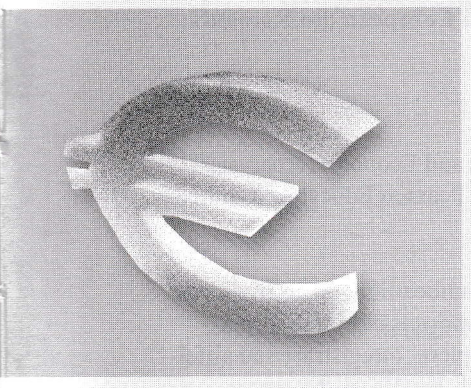
Jacques Pelkmans

EDIŢIA A DOUA

INSTITUTUL EUROPEAN DIN ROMÂNIA

III 17. 348.

Integrarea Europeană

Metode şi Analiză Economică

Ediția a doua

JACQUES PELKMANS

Traducere realizată de Filip Gâdiuță
Consultant ştiinţific: prof. univ. dr. Mihai Korka

232.133.
UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA 2
C-232133J

Cuprins

Lista tabelelor şi figurilor x
Lista studiilor de caz xiii

Prefaţă xv
Prefaţă la prima ediţie xvii
Mulţumiri xviii
Cum să citiţi această carte xix
Lista abrevierilor xx

Partea 1 Fundamente

Capitolul 1 Ce este integrarea economică? 2

1.1 Definiţie şi importanţă 2
1.2 Integrarea economică şi politică 3
Aspecte instituţionale ale integrării economice 4
1.3 Integrarea pieţei şi alte forme 6
1.4 Etapele integrării economice 7
1.5 Integrarea economică şi OMC 9
1.6 Integrarea economică şi federalismul economic 12
1.7 Rezumat 13
Anexa 1.1 Instituţiile europene - un scurt ghid 13
Anexa 1.2 Noua numerotare a articolelor Tratatului după Amsterdam 16

Capitolul 2 Evoluţia integrării economice în Uniune 18

2.1 Cum a apărut regionalismul Europei Occidentale 19
2.2 Aspiraţiile fondatorilor 21
2.3 Adâncirea, lărgirea şi extinderea 23
2.4 Aspiraţiile Tratatului de la Maastricht 24
2.5 Semnificaţia Tratatului de la Amsterdam 26
2.6 Rezumat 28

Capitolul 3 Constituţia economică a UE 29

3.1 O constituţie economică pentru integrare 29
3.2 Constituţia economică în Tratatul de la Roma 31
3.3 Valoarea adăugată a Actului Unic 36
3.4 Tratatul de la Maastricht 39
3.5 Incrementalismul Tratatului de la Amsterdam 43
3.6 Rezumat 46

Capitolul 4 Subsidiaritatea și funcțiile economice ale Uniunii 47

4.1 Teoria economică a subsidiarității 48
4.2 Un test de subsidiaritate pentru Uniune 51
4.3 Subsidiaritatea și strategia de reglementare a UE 54
4.4 Subsidiaritatea și funcțiile non-reglementare ale UE 61
4.5 Rezumat 64

Partea 2 Piața internă 67

Capitolul 5 Integrarea pieței bunurilor: metoda 68

5.1 Cadrul integrării pieței bunurilor 68
5.2 Construirea Uniunii Vamale 72
5.3 De la uniunea vamală la integrarea pieței bunurilor 77
5.4 Eliminarea barierelor de pe piața internă 83
5.5 Rezumat 91

Capitolul 6 Integrarea pieței bunurilor: analiza economică 92

6.1 Teoria de bază a uniunii vamale 92
6.2 Uniunea vamală și eficiența tehnică 97
6.3 Uniunea vamală și costurile descrescătoare 99
6.4 Studii empirice 101
6.5 Efectele procompetitive ale unei uniuni vamale 103
6.6 Impactul economic al CE-1992 109
6.7 Convergența prețurilor pe piața internă 114
6.8 Rezumat 116

Capitolul 7 Integrarea pieței serviciilor: metoda și analiza economică 118

7.1 Cadrul juridic al integrării pieței serviciilor 119
7.2 Scopul reglementării: eșecuri ale pieței în domeniul serviciilor 123
7.3 Serviciile financiare: cadrul de reglementare al UE 125
7.4 Serviciile financiare: impactul economic 130
7.5 Transportul rutier 134
7.6 Rezumat 137

Capitolul 8 Piața internă pentru industriile în rețea 139

8.1 Industriile în rețea și Tratatul CE 140
8.2 Teoria economică a industriilor în rețea 142
8.3 Transportul aerian 148
8.4 Telecomunicațiile 156
8.5 Rezumat 160

Capitolul 9 Integrarea pieței factorilor: metoda 162

9.1 Capitalul financiar 162
9.2 Munca 165
9.3 Tehnologia și ideile comerciale 171
9.4 Controlul corporativ și mobilitatea activelor tangibile 173
9.5 Rezumat 178

Capitolul 10 Integrarea pieței factorilor: analiza economică 179

10.1 Mobilitatea factorilor într-un model simplu cu două țări 179
10.2 Semnificația economică a integrării pieței factorilor 181
10.3 Piața UE a capitalului financiar 184
10.4 Nașterea unei euro-piețe a forței de muncă? 187
10.5 O piață UE pentru tehnologie? 190
10.6 Europenizarea afacerilor 192
10.7 Concurența de localizare pentru active mobile 196
10.8 Rezumat 198

Partea 3 Politici comune 201

Capitolul 11 Politica agricolă comună 202

11.1 Un argument pentru PAC? 202
11.2 Obiective, principii și instrumente 204
11.3 Protecția venitului, metode alternative PAC 206
11.4 Evaluarea PAC în practica efectivă 214
11.5 Reformarea PAC 218
11.6 Rezumat 222

Capitolul 12 Politica CE în domeniul concurenței 223

12.1 De ce o politică CE în domeniul concurenței? 223
12.2 Regimul comunitar în domeniul concurenței 226
12.3 Politica împotriva practicilor anticoncurențiale 227
12.4 Politica antimonopol 233
12.5 Controlul fuziunilor 236
12.6 Controlarea ajutoarelor de stat 241
12.7 Rezumat 245

Capitolul 13 Politica comercială comună 246

13.1 De ce o politică comercială comună? 247
13.2 Principiu, obiective și instrumente 249
13.3 Tipuri de politică comercială CE 250
13.4 Protecția tarifară 250
13.5 Protecția cantitativă 252
13.6 Antidumping: politica comercială în locul politicii în domeniul concurenței 257
13.7 Politica comercială preferențială 261

13.8 Politica comercială multilaterală 267
13.9 Rezumat 270

Capitolul 14 Politica industrială CE 272

14.1 Cum se justifică politica industrială 273
14.2 De ce o politică industrială comună? 278
14.3 Politici sectoriale 280
14.4 Politica CE în domeniul tehnologiei 284
14.5 Politici orizontale 288
14.6 Rezumat 290

Partea 4 Echitate, stabilizare şi extindere 291

Capitolul 15 Echitate pentru Uniune? Politica socială, coeziunea şi bugetul UE 292

15.1 Micul *acquis* social al Uniunii 293
15.2 Subsidiaritatea şi politica socială 295
15.3 Teoria economică a coeziunii 299
15.4 Politicile de coeziune şi subsidiaritatea 307
15.5 Fondurile Structurale şi convergenţa reală 310
15.6 Dilema fundamentală a bugetului UE 313
15.7 Rezumat 314

Capitolul 16 Cooperarea macroeconomică europeană 316

16.1 Cooperarea macroeconomică în cadrul Tratatului de la Roma 317
16.2 Autonomie şi cooperare în modelul Mundell-Fleming 323
16.3 Noi abordări în elaborarea politicii macroeconomice 323
16.4 Sistemul Monetar European 328
16.5 De ce dincolo de SME? 339
16.6 Rezumat 340

Capitolul 17 Uniunea Economică şi Monetară 342

17.1 Costurile şi beneficiile uniunii monetare 343
17.2 Uniunea economică 351
17.3 Către uniunea monetară 355
17.4 Ce fel de uniune monetară? 361
17.5 Legături micro-macro în zona euro 362
17.6 Politici monetare şi fiscale 364
17.7 Aspecte externe ale euro 366
17.8 Rezumat 368

Capitolul 18 Integrarea economică paneuropeană 370

18.1 Analiza economică a unei zone de liber schimb 371
18.2 Deplasarea AELS către Uniune 373

18.3 Procesul paneuropean în desfășurare 376
18.4 Integrarea economică cu Europa Centrală 378
18.5 Conexiunea mediteraneană 386
18.6 Rezumat 388

Bibliografie 390
Index 407